

Załącznik do uchwały
nr XXI/139/2016
Rady Powiatu
Gnieźnieńskiego
z dnia 31.03.2016 r.

**Program rozwoju pieczy zastępczej
w Powiecie Gnieźnieńskim
na lata 2016-2018**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. DIAGNOZA SYSTEMU WSPARCIA DZIECKA I RODZINY NA TERENIE POWIATU GNIEŹNIEŃSKIEGO	4
1. Stan obecny i działania w zakresie wspierania rodziny w środowisku lokalnym.....	4
2. Rodziny zastępcze.....	10
3. Opieka i wychowanie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.....	12
4. Proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.....	14
5. Analiza ponoszonych przez powiat gnieźnieński kosztów – świadczenia dla rodzin zastępczych oraz dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2015	17
II. CELE PROGRAMU	17
III. CZAS REALIZACJI I ADRESACI PROGRAMU.....	18
IV. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ.....	18
Cel 1. Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej	18
Cel 2. Dążenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej do osiągnięcia modelu wychowawczego zbliżonego do rodzinnego	21
Cel 3. Praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej	22
Cel 4. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.....	23
Cel 5. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.....	24
Cel 6. Działanie informacyjne.....	24
V. OKOLICZNOŚCI MAJĄCE WPŁYW NA REALIZACJE PROGRAMU.....	25
VI. KOORDYNACJA PROGRAMU.....	25
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	26
VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	26

WSTĘP

Rodzina jest najlepszym środowiskiem rozwojowym dla dziecka. Jest społecznością powołaną do kształtowania życia jednostkowego i stanowi podstawę życia społecznego. Rodzina tworzy nowe życie, zapewnia jego przetrwanie i buduje społeczeństwo.

Zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej, który zapewni skuteczną ochronę dzieciom i pomoc rodzinom w kryzysie jest głównym celem tego Programu.

Niniejszy dokument określający kierunki rozwoju pieczy zastępczej, opracowany został przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie. Powstał jako efekt dyskusji w zespole, wymiany informacji oraz doświadczeń w postępowaniu w obrębie ustalania celów i kierunków działania zmierzających do rozwoju pieczy zastępczej.

W Programie wskazano na konieczność podjęcia działań rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także działań podnoszących poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie powiatu.

Opracowanie Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018 dla Powiatu Gnieźnieńskiego daje szansę na zaangażowanie szerokiego środowiska osób i instytucji na rzecz rodziny i podejmowanie skutecznych działań mających na celu zabezpieczenie dobra dziecka i rodziny.

Prezentowany Program jest kontynuacją Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej realizowanego w latach 2013-2015.

I. DIAGNOZA SYSTEMU WSPARCIA DZIECKA I RODZINY NA TERENIE POWIATU GNIĘZNIĘSKIEGO.

1. Stan obecny i działania w zakresie wspierania rodziny w środowisku lokalnym.

Problemy społeczne występujące w środowisku lokalnym wymagające oddziaływań profilaktycznych, a dotyczące w szczególności rodzin, dzieci i młodzieży.

Na podstawie danych z lat 2012-2015 zawartych w rocznych sprawozdaniach ośrodków pomocy społecznej powiatu gnieźnieńskiego określono liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej uwzględniając powody przyznania świadczeń. Poniżej zamieszczamy dane dotyczące poszczególnych gmin powiatu gnieźnieńskiego

Czerniejewo					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	27	26	29
2.	w tym: wielodzietność	15	17	14	16
3.	Bezrobocie	129	128	116	96
4.	Niepełnosprawność	54	47	53	48
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	32	34	30	31
6.	w tym: rodziny niepełne	18	21	20	22
7.	Rodziny wielodzietne	15	14	11	11
8.	Przemoc w rodzinie	0	0	0	0
9.	Alkoholizm	5	6	5	7
10.	Narkomania	0	1	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Gniezno					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	191	208	195	190
2.	w tym: wielodzietność	135	138	133	131
3.	Bezrobocie	1604	1620	1485	1261
4.	Niepełnosprawność	855	896	955	890
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	374	400	404	379
6.	w tym: rodziny niepełne	315	333	326	297
7.	Rodziny wielodzietne	47	56	57	66
8.	Przemoc w rodzinie	14	11	14	13
9.	Alkoholizm	106	109	118	127
10.	Narkomania	6	5	8	9
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Gmina Gniezno					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	50	55	53	51
2.	w tym: wielodzietność	36	41	45	42
3.	Bezrobocie	103	133	122	90
4.	Niepełnosprawność	83	100	98	87
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	32	34	29	25
6.	w tym: rodziny niepełne	27	28	22	20
7.	Rodziny wielodzietne	36	41	45	42
8.	Przemoc w rodzinie	3	4	3	2
9.	Alkoholizm	27	25	27	25
10.	Narkomania	0	0	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Klecko					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	26	22	20	22
2.	w tym: wielodzietność	15	9	13	12
3.	Bezrobocie	52	69	54	34
4.	Niepełnosprawność	47	43	49	46
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	37	30	23	23
6.	w tym: rodziny niepełne	19	13	7	6
7.	Rodziny wielodzietne	14	12	12	10
8.	Przemoc w rodzinie	1	3	3	5
9.	Alkoholizm	19	18	15	19
10.	Narkomania	0	0	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Kiszkowo					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	49	55	47	39
2.	w tym: wielodzietność	28	32	31	25
3.	Bezrobocie	51	59	57	44
4.	Niepełnosprawność	47	48	46	38
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	14	18	17	14
6.	w tym: rodziny niepełne	8	10	12	10
7.	Rodziny wielodzietne	4	4	3	3
8.	Przemoc w rodzinie	1	1	1	2
9.	Alkoholizm	4	5	4	5
10.	Narkomania	0	0	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Łubowo					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	30	32	25	23
2.	w tym: wielodzietność	23	23	19	18
3.	Bezrobocie	55	66	60	45
4.	Niepełnosprawność	48	46	44	36
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	14	16	15	12
6.	w tym: rodziny niepełne	8	9	10	6
7.	Rodziny wielodzietne	3	2	1	1
8.	Przemoc w rodzinie	1	0	0	0
9.	Alkoholizm	9	10	9	11
10.	Narkomania	0	0	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Mieleszyn					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	23	30	31
2.	w tym: wielodzietność	15	18	24	25
3.	Bezrobocie	53	59	49	50
4.	Niepełnosprawność	25	34	30	32
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	2	3	3	1
6.	w tym: rodziny niepełne	2	2	1	0
7.	Rodziny wielodzietne	0	0	0	0
8.	Przemoc w rodzinie	3	3	1	0
9.	Alkoholizm	1	0	1	3
10.	Narkomania	0	0	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej pl. op.	0	0	0	0

Niechanowo					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	9	39	41
2.	w tym: wielodzietność	5	2	32	37
3.	Bezrobocie	97	90	109	95
4.	Niepełnosprawność	58	68	68	67
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	27	27	31	13
6.	w tym: rodziny niepełne	11	12	14	5
7.	Rodziny wielodzietne	2	3	1	0
8.	Przemoc w rodzinie	2	0	0	0
9.	Alkoholizm	7	8	8	5
10.	Narkomania	0	0	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Trzemeszno					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	92	92	67	62
2.	w tym: wielodzietność	46	45	35	30
3.	Bezrobocie	161	179	125	118
4.	Niepełnosprawność	86	91	78	97
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	59	52	38	40
6.	w tym: rodziny niepełne	37	30	26	26
7.	Rodziny wielodzietne	25	26	17	15
8.	Przemoc w rodzinie	4	2	3	2
9.	Alkoholizm	25	40	23	31
10.	Narkomania	1	2	2	1
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki	0	0	0	0

Witkowo					
Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin korzystających z pomocy (ogółem)			
Lp.	Kategoria	Lata			
		2012	2013	2014	2015
1.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	76	82	90	100
2.	w tym: wielodzietność	38	39	46	52
3.	Bezrobocie	234	269	280	255
4.	Niepełnosprawność	94	111	106	96
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	46	56	61	50
6.	w tym: rodziny niepełne	30	32	38	29
7.	Rodziny wielodzietne	5	10	12	8
8.	Przemoc w rodzinie	1	1	2	1
9.	Alkoholizm	14	16	8	21
10.	Narkomania	0	1	0	0
11.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0

Placówki wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym i terapeutycznym.

Wspieranie rodzin w środowisku lokalnym spoczywa głównie na gminach.

Trudna sytuacja rodzin, zwłaszcza niepełnych, wielodzietnych, dysfunkcyjnych sprawia, że w systemie pomocy społecznej istotną rolę wspierającą odgrywają placówki wsparcia dziennego, w tym specjalistyczne. W powiecie gnieźnieńskim funkcjonują placówki wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym i socjoterapeutycznym.

Poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i młodzieży oraz rodzin z problemami wychowawczymi.

W ramach działalności obejmującej poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i młodzieży oraz rodzin z problemami wychowawczymi, na obszarze powiatu gnieźnieńskiego mieszkańcy mogą uzyskać pomoc w co najmniej 7 spośród 10 Ośrodków Pomocy Społecznej, w ramach których funkcjonują Punkty Konsultacyjno – Informacyjne (np. ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ds. Uzależnienia od alkoholu czy ds. Narkomanii). Pracują tam lub współpracują z OPS-ami specjaliści tacy, jak: psychologowie, terapeuci uzależnień, psychiatry, doradcy zawodowi, prawnicy czy asystenci rodzin.

W ramach zadań PCPR, w siedzibie LARGO można otrzymać pomoc psychologa. Ponadto w obrębie powiatu gnieźnieńskiego poradnictwo specjalistyczne w sprawach rodzinnych jest świadczone przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczne – w Gnieźnie i Kłecku. W placówkach tych pomocy specjalistycznej udzielają przede wszystkim psychologowie, pedagodzy i doradcy zawodowi oraz specjaliści z zakresu logopedii. Poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne i pedagogiczne – jest udzielane dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom i opiekunom również na terenach placówek oświatowych takich, jak szkoły i przedszkola. Na terenie powiatu gnieźnieńskiego funkcjonują ponadto 3 Ośrodki Szkolno-Wychowawcze wspierające dzieci niepełnosprawne intelektualnie. W Gnieźnie można uzyskać pomoc w poradniach zdrowia psychicznego, które diagnozują problemy, prowadzą terapię, warsztaty dla rodziców.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W ramach Zespołu Placówek Wspierania Rodziny „Droga do domu” funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Służy on rodzinom i osobom, które nagle znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W czasie pobytu, który może trwać do 6 miesięcy, pracuje się na rzecz zmniejszenia kryzysu, który zaburzył funkcjonowanie rodziny. Z mieszkańcami OIK pracują: psycholog, pedagog, pracownik socjalny.

Organizacje pozarządowe.

Ważnym elementem wspierania rodziny są organizacje pozarządowe. Na terenie powiatu gnieźnieńskiego działa Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa. Skupia ono rodziny zastępcze. Członkowie wspierają się wzajemnie, wymieniają doświadczenia w opiece nad przyjętymi dziećmi, piszą skutecznie programy, organizują wyjazdy, festyny, szkolenia

2. Rodziny zastępcze.

Od 1999r., po powstaniu powiatów, PCPR-y przejęły opiekę nad rodzinami zastępczymi. Centrum udziela pomocy finansowej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania przyjętych dzieci, wspiera i pomaga w rozwiązywaniu problemów.

W powiecie gnieźnieńskim w latach 2012-2015 funkcjonowały rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe z dzieckiem oraz zawodowe wielodzietne i specjalistyczne.

Poniższa tabela przedstawia rodziny w liczbach.

Rok Typy rodziny	2012	2013	2014	2015
Spokrewnione	81	83	85	84
Niezawodowe	52	53	54	51
Zawodowe/ Pogotowie Rodzinne/ zawodowe specjalistyczne	9	9	10 w tym 1 pogotowie rodzinne 2specjalistyczne	10 w tym 1 pogotowie rodzinne 2specjalistyczne
Ogółem	142	145	149	145

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2012 – 2015

Rok Typy rodziny	2012	2013	2014	2015
Spokrewnione	104	104	101	109
Niezawodowe	86	86	88	86
Zawodowe/ Pogotowie Rodzinne, rodziny zawodowe specjalistyczne	17	28	28 w tym 3pogotowie rodzinne 3specjalistyczne	33 w tym 6 pogotowie rodzinne 5specjalistyczne
Ogółem	207	218	217	228

Przygotowanie rodzin do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Od 2000 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie prowadzi szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych programem „PRIDE: Rodzinna opieka zastępcza. Program ten stale jest modyfikowany w celu dostosowania do potrzeb i wymogów rodzinnej opieki zastępczej w Polsce. Szkolenie jest bezpłatne dla mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego, a jedyny koszt stanowi zakup podręcznika. Szkolenie, jest obowiązkowe. Prowadzi je dwójka wykwalifikowanych Trenerów PRIDE. W trakcie szkolenia, poza zajęciami warsztatowymi, kandydaci przechodzą również badania psychologiczne, których wyniki są omawiane na konsultacji psychologicznej, wypełniają zadania domowe oraz otrzymują dodatkowe materiały edukacyjne. Ponadto mają możliwość porozmawiania z trenerami na konsultacjach indywidualnych w swoim domu oraz w PCPR, zadawania pytań ekspertom i zawodowym rodzinom zastępczym na sesji panelowej, jak również – odbywają 10-godzinne praktyki w rodzinie zawodowej i/lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się na terenie powiatu gnieźnieńskiego. Po spełnieniu wszystkich wymogów przez kandydatów, zrealizowaniu przez nich wszystkich zadań oraz zgromadzeniu potrzebnych zaświadczeń rodzina uzyskuje kwalifikację na rodzinę zastępczą. Od tego momentu dana rodzina może rozpocząć starania o objęcie opieką zastępczą wybranego dziecka lub dzieci.

Poniższa tabela wskazuje ilość kandydatów, którzy ukończyli szkolenie PRIDE.

Rok Kategoria	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Liczba osób przeszkolonych	8	11	13	8	40

Grupa wsparcia dla rodziców zastępczych.

Od kilku lat PCPR w Gnieźnie prowadzi grupę wsparcia dla rodzin zastępczych. Są to spotkania w siedzibie LARGO, które mają na celu pomoc rodzinom w rozwiązywaniu ich bieżących problemów, wzmocnieniu ich kompetencji związanych z opieką nad przyjętymi dziećmi oraz służą integracji rodzin zastępczych z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Na spotkaniach omawiane są bieżące problemy i zagadnienia interesujące uczestników w oparciu o konkretne sytuacje z życia rodzin zastępczych. Ponadto osoby obecne na zajęciach otrzymują dodatkowe materiały i opracowania psychologiczno-pedagogiczne różnych kwestii wiążących się ze wskazówkami postępowania w przypadku określonych trudności wychowawczych (np. radzenia sobie z kłamstwem, uczenia samodzielności, technik dyscyplinujących odnoszących się do wzmacniania pozytywnych zachowań, wzmacniania samokontroli dziecka, reagowania na jej brak, do efektywnej komunikacji) bądź specyficznych zaburzeń w rozwoju dzieci (zaburzenia więzi – RAD, alkoholowy zespół płodowy – FAS, zespół nadpobudliwości psychoruchowej – ADHD).

Poradnictwo psychologiczne, interwencja i terapia.

W ramach działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie, w siedzibie Largo psycholog, udziela bezpłatnych porad osobom szukającym pomocy. Pracownicy PCPR udzielają informacji odnośnie dotyczących praw, możliwości oraz wskazują instytucje, do których można się zgłosić, by uzyskać odpowiednią pomoc w sytuacji, w jakiej znalazł się klient

3. Opieka i wychowanie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Powiat Gnieźnieński zapewnia instytucjonalną opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie bądź częściowo jej pozbawionym w ramach socjalizacyjnych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Na terenie powiatu gnieźnieńskiego funkcjonują 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego. Dom Dziecka w Gnieźnie, Zespół Placówek Wsparcia Rodziny w Trzemesznie "Droga do Domu"

Placówka	Zespół Placówek Wsparcia Rodziny w Trzemesznie "Droga do Domu"	Dom Dziecka w Gnieźnie
Grupa	Socjalizacyjna	Socjalizacyjna
Liczba miejsc	30	28

Placówki te zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie. W trakcie pobytu w placówce dziecko ma dostęp do kształcenia adekwatnego do jego wieku oraz możliwości rozwojowych, jak również do pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiedniej do zaburzeń i odchyleń rozwojowych bądź specyficznych trudności w uczeniu się.

Podczas pobytu w placówkach dziecko ma możliwość uczestnictwa w zajęciach wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych oraz zajęciach rekompensujących brak wychowania w rodzinie i przygotowujących do życia społecznego. Dzieciom niepełnosprawnym placówki zapewniają odpowiednią rehabilitację oraz specjalistyczne zajęcia. Nadto w ramach działań socjalizacyjnych placówki zapewniają dostęp do kształcenia oraz dążą do wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych. Placówki organizują dla swoich podopiecznych odpowiednie formy opieki w środowisku, m.in. poprzez grupy usamodzielniające. Obie placówki, podkreślając istotę organizacji czasu wolnego w procesie opiekuńczo – wychowawczym dziecka oraz wychodząc naprzeciw integracji swoich podopiecznych z dziećmi i młodzieżą z spoza placówek, zapewniają dostęp do boiska wielofunkcyjnego, placu zabaw oraz szerokiego wachlarza zajęć sportowych.

Łącznie w latach 2012 – 2015 skierowano do placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu gnieźnieńskiego 94 dzieci.

Liczba dzieci przyjętych do placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego w latach: 2012– 2015					
Rok	2012	2013	2014	2015	SUMA
Placówka					
Zespół Placówek Wsparcia Rodziny w Trzemesznie "Droga do Domu"	20	15	9	10	54
Dom Dziecka w Gnieźnie	15	9	4	12	40

W trakcie pobytu dziecka w placówce socjalizacyjnej prowadzone są działania mające na celu jego powrót do rodziny naturalnej bądź przeniesienie do rodzinnej formy pieczy zastępczej, takiej jak: rodzina adopcyjna, rodzina zastępcza. W ramach działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziny, prowadzona jest intensywna praca z rodziną dziecka celem usprawnienia jej umiejętności opiekuńczo – wychowawczych. W placówce w Trzemesznie rodzice mogą skorzystać podczas pobytu w placówce z pokoju gościnnego.

Liczbę dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze w latach 2012-2015

Liczba dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego w latach: 2012 – 2015					
Rok / Placówka	2012	2013	2014	2015	SUMA
Zespół Placówek Wsparcia Rodziny w Trzemesznie "Droga do Domu"	23	14	10	12	59
Dom Dziecka w Gnieźnie	12	12	8	13	45

4. Proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych otrzymują pomoc w formie pieniężnej i pracy socjalnej.

Liczbę wychowanków rodzin zastępczych objętych świadczeniami w latach 2012 – 2015 przedstawia poniższa tabela

Rok / Formy pomocy	2012	2013	2014	2015
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	43	48	55	47
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	16	16	16	13
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	20	13	14	8

Pełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych:

W latach 2012 – 2015 usamodzielniani wychowankowie skorzystali z form pomocy w postaci pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie łącznie 155 świadczeń. Szczegółowe dane przedstawiano w poniższej tabeli

Rok / Formy pomocy	2012	2013	2014	2015
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	21	17	20	21
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	10	10	7	2
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	11	14	8	14

Kierowanie do mieszkań chronionych

W powiecie gnieźnieńskim funkcjonują 3 mieszkania chronione, które przeznaczone są dla pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych z terenu powiatu gnieźnieńskiego, nie dysponujących własnym mieszkaniem lub pozbawionym możliwości powrotu do rodziny, a wskazujących w planie usamodzielnienia powiat gnieźnieński jako miejsce osiedlenia. Mieszkanie przeznaczone jest na jednoczesny pobyt dwóch osób. Usamodzielniane osoby mają szanse doświadczenia samodzielnego funkcjonowania przy życzliwym wsparciu pracownika socjalnego i psychologa; Uczą się właściwego dysponowania pieniędzmi, prowadzenia gospodarstwa domowego, odpowiedzialności za swoje decyzje

Działania prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.

W latach 2009-2014 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie realizowało projekt systemowy pt. „Centrum Aktywności Społecznej LARGO” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Łączna wartość Projektu to 5.673.522,79 PLN, w tym: 5.077.802,82 PLN – kwota przekazanego dofinansowania, 252.842,84 PLN – wkład własny Beneficjenta (budżet jednostki samorządu terytorialnego) oraz 342.895,13 PLN – wkład własny Beneficjenta (środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Od początku realizacji Projektu wzięło w nim udział 994 osoby, w tym: 847 osób niepełnosprawnych.

Jedną z grup docelowych projektu stanowiły osoby usamodzielniane – wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie w latach 2009-2014 z projektu skorzystało 112 wychowanków. Zestawienie liczby osób usamodzielnianych objętych działaniami w latach 2009-2014 prezentuje tabela.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Suma
Liczba beneficjentów	24	15	12	20	28	13	112

W ramach projektu młodzież została objęta następującymi formami wsparcia:

1. Praca socjalna – indywidualna opieka i wsparcie pracownika socjalnego w wytyczaniu ścieżki rozwoju w projekcie (na drodze do usamodzielnienia), sporządzenie umowy projektowej i jej realizacja
2. Indywidualne doradztwo specjalistyczne – w odpowiedzi na indywidualne potrzeby uczestników projektu realizowano dwa rodzaje doradztwa: prawne (wyposażenie

- uczestników w niezbędną wiedzę z zakresu prawa) i psychologiczne (ocena szans i predyspozycji uczestników projektu, wyznaczenie kierunków indywidualnej pracy)
3. Kurs umiejętności społecznych – trening interpersonalny, techniki autoprezentacji, wzmacnianie aktywności społecznej uczestników projektu
  4. Kurs aktywnego poszukiwania pracy – nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, wyszukiwania ofert i nawiązywania kontaktów z pracodawcami, wzmacnianie aktywności zawodowej uczestników projektu
  5. Kursy i szkolenia zawodowe – uczestnicy mieli do wyboru ponad 30 różnych kursów i szkoleń zawodowych pozwalających na nabycie konkretnych umiejętności. Wśród najbardziej popularnych kursów należy wymienić: prawa jazdy (wszystkie kategorie), kosmetyczny, fryzjerstwa, komputerowy, florystyczny, angielskiego, barmański, kelnerski, kucharza, biurowo-administracyjny, obsługi kasy fiskalnej.
  6. Staże zawodowe – uczestnicy w wieku od 18 do 30 lat mogli skorzystać z 5-miesięcznych, płatnych staży zawodowych zorganizowanych w wybranych przez nich przedsiębiorstwach na terenie powiatu gnieźnieńskiego, zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego i nowych umiejętności
  7. Warsztaty własnego wizerunku – możliwość skorzystania z profesjonalnej konsultacji z wizażystą, stylistą i fryzjerem, porady jak dobrze zaprezentować się na rozmowie o pracę i innych ważnych sytuacjach
  8. Wydarzenia kulturalne – młodzież miała możliwość skorzystania z karnetów na basen, biletów do kina, biletów do teatru celem wzmocnienia aktywności społecznej uczestników projektu
  9. Zajęcia ruchowo-aktywizujące – udział w zajęciach zumbi, aktywizacja uczestników poprzez ruch
  10. Spotkania integracyjne – spotkania przeznaczone dla uczestników projektu i ich najbliższych celem łamania barier społecznych i stereotypów.

5. Analiza ponoszonych przez powiat gnieźnieńskim kosztów – świadczenia dla rodzin zastępczych oraz dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2015.

Forma świadczenia	Lata				Suma za lata 2012-2015
	2012	2013	2014	2015	
Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków placówek op.-wychow.	128.684,68	161.343,29	116.558,89	145.942,85	552.529,71
Świadczenia dla rodzin zastępczych i ich pełnoletnich wychowanków	2.483.848,68	2.564.260,49	2.534.051,53	2.535.939,62	10.118.100,32
Wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych	236.404,07	265.122,34	283.732,64	303.209,56	1.088.468,61
Suma	2.848.937,43	2.990.726,12	2.934.343,06	2.985.092,03	11.759.098,64

II. CELE PROGRAMU

Cel główny: Budowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej, który zapewni skuteczną ochronę dzieciom i pomoc rodzinom w kryzysie.

Cele szczegółowe:

1. Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Dążenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej do osiągnięcia modelu wychowawczego zbliżonego do rodzinnego.
3. Praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
4. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.
5. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
6. Działania informacyjne.

III. CZAS REALIZACJI I ADRESACI PROGRAMU

Program obejmuje lata 2016 – 2018. Odbiorcami programu są rodziny i dzieci zamieszkujące w powiecie gnieźnieńskim, w tym:

1. Rodziny, które wymagają pomocy nie tylko materialnej, ale głównie socjalnej oraz specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, pedagogicznej);
2. Rodziny, w których występuje problem przemocy, uzależnień, trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym oraz rodziny przechodzące kryzysy rozwojowe;
3. Dzieci i młodzież z rodzin z „grupy ryzyka” (w tym: zagrożenia zaburzeniami funkcjonowania psychospołecznego, rozwojowego i edukacyjnego);
4. Dzieci i młodzież zagrożona demoralizacją;
5. Dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
6. Rodziny zastępcze;
7. Usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych i innych.

IV. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Cel 1. Rozwój i wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej

Zadanie	Działanie	Realizator	Termin realizacji
1. Tworzenie warunków do działania rodzinnej pieczy zastępczej	1. Prowadzenie kampanii społecznych promujących rodzicielstwo zastępcze.	PCPR	2016-2018
	2. Szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze i do prowadzenia rodzinnych domów dziecka.	PCPR	2016-2018
	3. Określenie corocznego limitu wzrostu liczby rodzin zastępczych zawodowych, w tym pełniących funkcje pogotowia rodzinnego i specjalistycznych: 2016r. – 1 rodzina zawodowa 2017r. – 2 rodziny zawodowe 2018r. – 2 rodziny zawodowe	Powiat	2016-2018

	4. Zawieranie umów na pełnienie funkcji zawodowych rodzin zastępczych.	PCPR	2016-2018
	5. Prowadzenie rejestrów danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej i przekazywanie ich do właściwego sądu.	PCPR	2016-2018
	6. Prowadzenie zbioru informacji o dzieciach gotowych do przyjęcia do rodzin zastępczych.	PCPR	2016-2018
	7. Przygotowywanie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka na przyjęcie dziecka.	PCPR	2016-2018
2. Objęcie pomocą w szczególności psychologiczno-pedagogiczną rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych	1. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka.	PCPR	2016-2018
	2. Organizowanie poradnictwa specjalistycznego, rodzinnego w celu zachowania i wzmocnienia ich kompetencji oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.	PCPR	2016-2018
	3. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w ramach grup wsparcia i rodzin pomocowych.	PCPR	2016-2018
	4. Organizowanie zajęć terapeutycznych dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR/ Stowarzyszenia/ Poradnie Pedagogiczno- Psychologiczne	2016-2018
	5. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych mających trudności z określoną grupą problemów wychowawczych.	PCPR/ Stowarzyszenia	2016-2018
	6. Zapewnienie priorytetowego dostępu rodzin zastępczych do usług poradni psychologiczno-pedagogicznych i jednostek specjalistycznego poradnictwa na terenie powiatu.	Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne	2016-2018

3. Wsparcie wolontaryjne rodzin zastępczych w wypełnianiu ich funkcji.	1. Pomoc w odrabianiu lekcji	PCPR/organizacje pozarządowe	2016-2018
	2. Pomoc w organizowaniu czasu wolnego.	PCPR/organizacje pozarządowe	2016-2018
4. Szkolenie specjalistyczne w zakresie wsparcia i współpracy z rodziną.	1. Organizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR	2016-2018
	2. Superwizja dla pracowników współpracujących z rodzinami zastępczymi.	PCPR	2016-2018
5. Wspieranie materialne rodzin zastępczych	1. Udzielanie świadczeń na pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR	2016-2018
	2. Dodatkowe wsparcie materialne rodzin zastępczych: a) udział w bezpłatnych koloniach, b) dofinansowanie do wakacji c) przyznanie środków finansowych w związku ze zdarzeniem losowym	PCPR/MPiPS w ramach dotacji celowych	2016-2018
	3. Zawieranie porozumień z innymi powiatami w zakresie ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR	2016-2018
Pomoc rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej	1. Dążenie do uregulowania sytuacji prawnej dziecka. Motywowanie rodziny zastępczej do m.in.: - ustalenia ojcostwa - egzekwowania nałożonych alimentów - zgłoszenie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego.	PCPR	2016-2018
	2. Przygotowanie wraz z rodziną zastępczą planu pomocy dziecku.	PCPR	2016-2018
	3. Pomoc rodzinom zastępczym w nawiązywaniu wzajemnych kontaktów, pomoc w organizowaniu spotkań z rodziną biologiczną.	PCPR/ Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego	2016-2018

Cel 2. Dążenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej do osiągnięcia modelu wychowawczego zbliżonego do rodzinnego.

Zadanie	Działanie	Realizator	Termin realizacji
1. Doskonalenie systemu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	1. Wzmocniona praca zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka działających w placówkach	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
	2. Intensywna praca pracowników placówki z wychowankami w zakresie edukacji szkolnej i kształtowania właściwych zachowań poprzez m.in.: - stworzenie warunków do nabywania przez dzieci umiejętności dbania o własną higienę, samodzielne przygotowywanie posiłków, dbanie o dom, gospodarowania środkami finansowymi, - organizowanie grup społecznościowych.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
	3. Intensywna praca placówki z rodzinami biologicznymi, asystentami rodziny i organizatorem pieczy w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
	4. Organizowanie cyklicznych imprez integracyjnych dla wychowanków placówek i ich rodziców.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
	5. Przypisywanie wychowankowi placówki konkretnego opiekuna – wychowawcy prowadzącego, którego zadaniem jest m.in.: - posiadanie wiedzy o aktualnym stanie zdrowia dziecka, - kontaktowanie się ze szkołą (przedszkolem) do którego dziecko uczęszcza, - dbanie o sprawy materialne dziecka, - towarzyszenie wychowankowi w szczególnych momentach jego życia np. urodziny, obrządki religijne - podejmowanie decyzji w sprawach codziennego funkcjonowania dziecka w placówce.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018

	6. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków w tworzeniu programu usamodzielnienia, właściwych form integracji ze środowiskiem.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
2. Osiąganie standardów określonych ustawowo	1. Zmniejszanie liczby miejsc w placówkach w celu osiągnięcia wymaganych standardów	Placówki/PCPR	2016-2018
	2. Kierowanie do placówek dzieci w wieku określonym ustawowo.	PCPR	2016-2018
3. Współpraca z PCPR na terenie innych powiatów	1. Uzgadnianie możliwości przyjęcia dziecka do placówki poza terenem powiatu.	PCPR	2016-2018
	2. Zawieranie porozumień z innymi powiatami w zakresie ponoszenia kosztów pobytu dzieci w placówkach.	PCPR	2016-2018

Cel 3. Praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Zadanie	Działanie	Realizator	Termin realizacji
1. Analiza sytuacji rodzinnej dziecka.	1. Monitorowanie sytuacji bieżącej – zbieranie informacji o rodzinie biologicznej.	PCPR	2016-2018
	2. Ocena sytuacji dziecka i rodziny w ramach pracy zespołu dotycząca możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	PCPR/OPS	2016-2018
	3. Zgłoszenie, do właściwego sądu, o ustaniu przyczyny utworzenia rodziny zastępczej dla dziecka np. z powodu: - osiągnięcia przez rodziców biologicznych pełnoletniości - ustaniu sytuacji losowej (np. choroby) - poprawa funkcjonowania rodziny biologicznej	PCPR	2016-2018
2. Wspieranie rodziny zastępczej w podtrzymywaniu więzi dziecka z rodziną biologiczną.	1. Organizowanie spotkań dziecka z rodziną biologiczną.	PCPR	2016-2018
	2. Pośredniczenie w utrzymywaniu kontaktów między rodzicami biologicznymi a dzieckiem (listy, telefony).	PCPR	2016-2018
	3. Organizowanie imprez integracyjnych dzieci i ich rodziców.	PCPR	2016-2018

3. Przygotowanie rodziny naturalnej do powrotu dziecka z pieczy zastępczej.	1. Opracowanie i wdrażanie z członkami rodziny i koordynatorem planu pracy z rodziną skoordynowanego z planem pomocy dziecku przebywającego w pieczy zastępczej.	OPS/PCPR	2016-2018
	2. Prowadzenie działań edukacyjno-terapeutycznych z rodzicami dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	OPS	2016-2018
	3. Organizowanie zajęć grupowych w celu kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.	OPS	2016-2018
	4. Praca z dzieckiem przygotowująca je do powrotu do rodziny biologicznej.	PCPR	2016-2018
4. Wspieranie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej.	1. Podejmowanie działań terapeutyczno-edukacyjnych.	OPS/świetlice środowiskowe	2016-2018
	2. Prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.	OPS	2016-2018
	3. Monitorowanie funkcjonowania rodziny.	OPS	2016-2018

Cel 4. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Zadanie	Działanie	Realizator	Termin realizacji
1. Tworzenie sprawnego systemu usamodzielniania.	1. Wspieranie wychowanków procesie ich usamodzielnienia poprzez m.in.: - rozmowy wzmacniające, motywujące do usamodzielnienia, - pomoc w rozeznaniu zdolności, umiejętności, - umiejętność planowania przyszłości, - kształtowanie prawidłowych postaw społecznych.	PCPR/placówk i opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
	2. Udzielanie pomocy pieniężnej zgodnie z obowiązującym prawem na: a) kontynuację nauki b) usamodzielnienie c) zagospodarowanie .	PCPR	2016-2018
	3. Udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, poprzez: a) zapewnienie miejsca w mieszkaniu chronionym, b) dofinansowanie kosztów wynajmu	PCPR/placówk i opiekuńczo-wychowawcze /Gmina	2016-2018

	lokalu mieszkalnego, c) wsparcie działań wychowanka w pozyskaniu lokalu z zasobów gminnych.		
	4. Organizowanie grup wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków.	PCPR/placówek i opiekuńczo-wychowawcze	2016-2018
	5. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej w poszukiwaniu zatrudnienia.	PCPR/PUP	2016-2018
	6. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na aktywizację społeczno-zawodową w ramach WRPO 2014-2018 a) finansowanie szkoleń zawodowych, b) poradnictwo (psycholog, doradca zawodowy), c) kursy aktywnego poszukiwania pracy, d) kursy umiejętności społecznych.	PCPR	2016-2018

Cel 5. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Zadanie	Działanie	Realizator	Termin realizacji
1. Tworzenie warunków współpracy pomiędzy instytucjami.	1. organizowanie: - spotkań (wymiana informacji, rozwiązywanie wspólnych problemów itp.) - konferencje (doksztalcanie, propagowanie idei zdrowej rodziny i rodzicielstwa zastępczego itp.) - festyny (integracja, propagowanie dobrych praktyk spędzania wolnego czasu wspólnie z rodziną itp.).	PCPR/OPS/ Organizacje pozarządowe	2016-2018

Cel 6. Działania informacyjne.

Zadanie	Działanie	Realizator	Termin realizacji
1. tworzenie materiałów promujących rodzicielstwo zastępcze	1. organizowanie kampanii medialnych – audycje, akcje plakatowe, ulotki, reportaże, artykuły prasowe. 2. Udział pracowników PCPR w konferencjach, naradach organizowanych przez inne jednostki	PCPR/radio, prasa, telewizja, jednostki pomocy społecznej	2016-2018

V. OKOLICZNOŚCI MAJĄCE WPŁYW NA REALIZACJE PROGRAMU

1. Zagrożenia:

- Niewystarczająca liczba kandydatów na rodziny zastępcze;
- Brak chętnych rodzin zastępczych na przyjęcie dzieci starszych, liczego rodzeństwa, dzieci niepełnosprawnych;
- Niespójne (nieczytelne) przepisy;
- Małe efekty pracy z rodzinami biologicznymi;
- Trudności we współpracy z innymi instytucjami zajmującymi się dzieckiem i rodziną;
- Uzależnienie od terminów rozstrzygnięcia spraw w innych urzędach, np. w sądzie;
- Niechętny udział usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w proponowanych formach wsparcia;
- Brak łatwego dostępu do specjalistów.

2. Szanse :

- Obecnie funkcjonujący i sprawdzający się system wsparcia: szkolenia, pomoc specjalistyczna, grupy wsparcia;
- Wyszkolona i zmotywowana do pracy kadra;
- Objęcie wszystkich rodzin zastępczych wsparciem merytorycznym przez koordynatorów i specjalistów pracy z rodziną,
- Sprawdzające się dotychczas planowanie środków finansowych na kolejny rok budżetowy;
- Baza lokalowa (placówki opiekuńczo-wychowawcze, CAS Largo);
- Pozyskiwanie corocznie kandydatów na rodziców zastępczych.

VI. KOORDYNACJA PROGRAMU

Realizatorem Programu jest samorząd Powiatu Gnieźnieńskiego, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie.

Zadania Koordynatora Programu obejmują:

- a) nadzór nad realizacją Programu,
- b) pozyskiwanie partnerów w realizacji Programu,
- c) promocję Programu,
- d) zarządzanie Programem,
- e) monitoring i ewaluację realizacji całego programu.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

W realizacji działań programowych stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najskuteczniejsze i najpełniejsze wykonywanie założonych zadań. Szczególne znaczenie ma tutaj zaangażowanie środków pochodzących z różnych źródeł:

1. Budżet samorządu powiatowego i samorządu gminy.
2. Środki Unii Europejskiej.
3. Inne fundusze i programy.

Planowanie wydatków na poszczególne działania może być dokonywane rokrocznie, po uzyskaniu informacji o wielkości środków przyznanych na dany rok.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Ocena poszczególnych działań realizowanych w ramach celów będzie dokonywana corocznie, co pozwoli na bieżące śledzenie stopnia ich wykonania oraz wprowadzenie ewentualnych korekt lub zmian. Ocena Programu, która zostanie przeprowadzona po zakończeniu jego realizacji, pozwoli określić wszystkie uzyskane efekty oraz wskazać czynniki, które ułatwiały bądź utrudniały jego realizację

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie raz w roku będzie przedkładało informacje o realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Radzie Powiatu Gnieźnieńskiego.